

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 133994 23 Kž
Brčko, 20.11.2023. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Srđana Nedić kao predsjednika vijeća, Amele Mustafić i Ilje Klaić, kao članova vijeća, uz učešće Ljiljane Lukić, kao zapisničara, u krivičnom postupku protiv optuženih E.M. i E.Š., oba iz B., zbog krivičnog djela - Povreda slobode odlučivanja birača - iz člana 192. stav 1. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 19/20 – prečišćen tekst), odlučujući o žalbama Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i branioca optuženog E.M., Vanje Krndelj, advokata iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, podnesenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 133994 22 K od 27.04.2023. godine, nakon sjednice vijeća održane dana 20.11.2023. godine, u prisustvu optuženog E.M. i njegovog branioca, te branioca Ibrahima Šadić, advokata iz B., a u odsustvu uredno obaviještenog tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i optuženog E.Š., donio je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana žalba Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a UVAŽAVA žalba branioca optuženog E.M., pa se presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 133994 22 K od 27.04.2023. godine, PREINAČAVA, tako što se optuženi E.M. iz B., na osnovu člana 284. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

OSLOBADA OD OPTUŽBE

DA JE:

Neposredno pred održavanje lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini zakazanih za dan 15.11.2020. godine, na teritoriji Brčko distrikta BiH, u više navrata, pojedinim licima, koja posjeduju pravo glasa, nudio novac uz uslov da isti prilikom izlaska na biračko mjesto glasaju za A.D. kao kandidata za poslanika u Skupštini Brčko distrikta BiH pa je tako:

- E.M. na P. prilikom ličnog kontakta A.Š. dao novac od 50,00 KM da on, F.Š. dao 100,00 KM da on i njegova žena S.A., a Č.S. dao 100,00 KM da ona i komšinica joj N.A. glasaju za A.D.,

čime bi počinio krivično djelo – Povreda slobode odlučivanja birača - iz člana 192. stav 1. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 133994 22 K od 27.04.2023. godine, optuženi E.M., oglašen je krivim da je radnjama opisanim u tački I izreke te presude počinio produženo krivično djelo -Povreda slobode odlučivanja birača - iz člana 192. stav 1. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje krivično djelo mu je sud, na osnovu istog zakonskog propisa i uz primjenu članova 7., 42., 47. i 49. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20), izrekao novčanu kaznu u iznosu od 500,00 KM (petstotinakonvertibilnihmaraka), koju je optuženi dužan platiti u roku od 3 (tri) mjeseca računajući od dana pravosnažnosti presude.

Na osnovu odredbe člana 188. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sud je optuženog E.M. oslobodio obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka.

Istom presudom, na osnovu člana 284. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi E.Š. oslobođen je optužbe da je radnjama opisanim u tački II izreke te presude počinio produženo krivično djelo Povreda slobode odlučivanja birača iz člana 192. stav 1. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U odnosu na optuženog E.Š., sud je na osnovu odredbe člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odlučio da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv navedene presude žalbe su u zakonskom roku podnijeli Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i branilac optuženog E.M., Vanja Krndelj, advokat iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: tužilac), žalbu je podnijelo zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. u vezi sa članom 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog iz člana 299. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s prijedlogom da ovaj sud uvaži žalbu, ukine prvostepenu presudu u oslobađajućem dijelu i predmet uputi prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Branilac optuženog E.M. – Vanja Krndelj, advokat iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: branilac optuženog E.M.), žalbu je podnijela zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, povrede Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog

stanja iz člana 299. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te odluke o krivičnopravnoj sankciji iz člana 300. stav 1. i stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, predlažući da ovaj sud uvaži žalbu kao osnovanu i presudu prvostepenog suda preinači tako što će optuženog E.M. osloboditi od optužbe, odnosno optuženom izreći uslovnu osudu.

Branilac optuženog E.Š. – Ibrahim Šadić, advokat iz B., podnio je odgovor na žalbu tužioca u kojem osporava osnovanost žalbenih navoda, sa prijedlogom da ovaj sud žalbu tužioca odbije kao neosnovanu.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda, održanoj dana 20.11.2023. godine, uredno obaviješteni tužilac Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nije pristupio, kao ni optuženi E.Š., dok je branilac optuženog E.M. izjavila da ostaje pri žalbi koju je izjavila, kao i kod prijedloga iz žalbe, ponovo ukratko ističući po njenom mišljenju najbitnije žalbene navode, a optuženi E.M. se pridružio riječima svog branioca. Branilac optuženog E.Š., advokat Ibrahim Šadić izjavio je da ostaje kod podnesenog odgovora na žalbu.

Ovaj sud je ispitao prvostepenu presudu u skladu sa članom 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u granicama žalbenih navoda, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženih povrijeđen Krivični zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Žalba tužioca je neosnovana, dok je žalba branioca optuženog E.M. osnovana.

Neosnovano se žalbom tužioca pokušava dovesti u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog suda vezanog za to da Izvještaj sa fotodokumentacijom Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 23.03.2021. godine predstavlja nezakonit dokaz, insistirajući na tome da je E.M.1 dobrovoljno Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ustupio sadržaj telefonskog aparata, odnosno „screenshot“ fotografije komunikacija između njega i E.Š., te njega i A.J., zbog čega pretres mobilnog telefona nije ni vršen, niti ga je po mišljenju tužioca trebalo vršiti.

Naime, iako Zakon o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nije posebno regulisao postupak dobrovoljne predaje predmeta, to ne znači da je ovakvo postupanje zabranjeno, već nasuprot tome, privremeno oduzimanje predmeta se može izvršiti i dobrovoljnom predajom. Međutim, to što se radi o dobrovoljnoj predaji predmeta ne znači da je u konkretnom slučaju moguće zanemariti relevantne odredbe Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. U tom smislu, ono što je potrebno uraditi u pravcu zakonitosti pribavljanja takvih predmeta od strane ovlaštenih službenih lica, kada im je određen predmet dobrovoljno predat u sklopu vršenja njihovih ovlaštenja u skladu sa članom 219. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jeste prije svega sačiniti zapisnik o dobrovoljnoj predaji predmeta shodno odredbi člana 151. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a potom i izdati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta kako je to propisano članom 68. ovog Zakona, te odrediti čuvanje privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije shodno članu 70. istog Zakona, sve u cilju očuvanja vjerodostojnosti oduzetih predmeta.

Sa druge strane, kada je u pitanju mobilni telefonski aparat, kao jedini zakonit način pribavljanja podataka koji se nalaze pohranjeni na njemu, Zakon o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine isključivo predviđa pretresanje mobilnog telefonskog aparata kao pokretne stvari u skladu sa odredbom člana 51. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Dakle, za zakonito postupanje prilikom pribavljanja ovih podataka koji će kasnije služiti kao dokaz u postupku, nužno je najprije privremeno oduzeti mobilni telefonski aparat, koji nije dokaz sam po sebi, a potom pretresom, shodno pomenutoj zakonskoj odredbi, sa istog pribaviti podatke koji predstavljaju dokaze.

Imajući to u vidu, ovaj sud je stava da je prvostepeni sud izveo pravilan zaključak o tome da je u konkretnom slučaju jedino procesno ispravno bilo primijeniti odredbu člana 51. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i izvršiti pretres mobilnog telefonskog aparata kao pokretne stvari, ukoliko je bilo dovoljno osnova za sumnju da se na mobilnom telefonskom aparatu E.M.1 (kojeg je dobrovoljno predao) nalaze tragovi važni za krivični postupak. S obzirom da je ovlašteno službeno lice, pozivom na odredbu člana 219. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na zapisniku o dobrovoljno predaji predmeta konstatovalo da je E.M.1 dobrovoljno predao „sadržaj telefonskog aparata“, nakon čega je izvršeno fotografisanje mobilnog telefonskog aparata i poruka, te sačinjen Izvještaj sa fotodokumentacijom Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 23.03.2021. godine, a u konačnom na osnovu odredbe člana 66. stav 1. istog Zakona izdata i potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, pri čemu je ponovo navedeno da se privremeno oduzima predmet „sadržaj telefonskog aparata“, onda se jasno može zaključiti da u konkretnom slučaju nije postupljeno onako kako to propisuju relevantne odredbe procesnog zakona kada je u pitanju zakonito pribavljanje podataka koji se nalaze pohranjeni na mobilnom telefonskom aparatu. Dakle, E.M.1 nije ni mogao dobrovoljno predati „sadržaj telefonskog aparata“ (koji se odnosi na komunikaciju između njega i E.Š., te njega i A.J.), niti su se ovakvim određenjem predmeta koji se dobrovoljno predaje mogle zanemariti relevantne odredbe Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer pretres mobilnog telefonskog aparata kao pokretne stvari predstavlja jedini zakonit način pribavljanja ovakvih podataka koji se nalaze pohranjeni na njemu, sve u skladu sa članom 51. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Ovakvo postupanje, kako to pravilno navodi i prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude, za posljedicu je imalo povredu odredbe člana 51. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovina, iz kojeg razloga se na Izvještaju sa fotodokumentacijom Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 23.03.2021. godine ne može zasnivati sudska odluka, odnosno, isti predstavlja nezakonit dokaz u smislu odredbe člana 10. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Uvažavajući prethodno navedeno, ovaj sud ne može kao argumentovane prihvatiti ni navode tužioca da su iskazi svjedoka E.M.1 i A.J. dati nezavisno od sadržaja Izvještaja sa fotodokumentacijom Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 23.03.2021. godine, te da okolnost da se do imena ovih svjedoka došlo na osnovu pomenutog Izvještaja ne znači da su iskazi istih nezakoniti, jer su oni saslušani saglasno procesnim odredbama i poučeni na posljedice lažnog svjedočenja.

Suprotno pomenutim žalbenim tvrdnjama tužioca, upravo su iz Izvještaja sa fotodokumentacijom Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 23.03.2021. godine, kao nezakonitog dokaza, proizašla saznanja o komunikaciji između optuženog E.Š. sa licima E.M.1 i A.J., nakon čega je dana 22.12.2021. godine A.J. u fazi istrage kao svjedok saslušan u prostorijama Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (dok zapisnik o saslušanju E.M.1 kao svjedoka u fazi istrage nije ni proveden kao dokaz tokom postupka), da bi potom u fazi glavnog pretresa dana 10.02.2023. godine E.M.1 i A.J. dali iskaze u svojstvu svjedoka. S obzirom da je saznanje o ovim dokazima proizašlo iz nezakonitog dokaza, odnosno, da se radi o dokazima koji su dobijeni na osnovu nezakonitog dokaza, onda su i ovi dokazi samim time nezakoniti shodno članu 10. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Okolnost da su iskazi E.M.1 i A.J. pribavljeni na dozvoljen način, odnosno da su oni saslušani na zakonit način, irelevantna je u situaciji kada se za ove dokaze saznalo iz dokaza koji je izvorno pribavljen na nezakonit način, budući da se razlog za nemogućnost zasnivanja sudske odluke na ovim inače dozvoljenim i zakonitim dokazima, upravo nalazi u nezakonitosti pribavljenog izvornog dokaza, tj. Izvještaja sa fotodokumentacijom Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 23.03.2021. godine. Iz toga razloga, prvostepeni sud nije mogao nezavisno od nezakonitog dokaza cijeniti iskaze ovih svjedoka i na osnovu njih utvrditi krivicu optuženog, kako to tužilac neosnovano u žalbi ističe.

Stoga, presuda prvostepenog suda u dijelu u kojem je optuženi E.Š., na osnovu odredbe člana 284. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobođen od optužbe, nije zahvaćena bitnom povredom odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. u vezi sa članom 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, niti je ista u tom dijelu zasnovana na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, kako to tužilac žalbom neosnovano ukazuje.

Nadalje, kada je u pitanju žalba branioca optuženog E.M., bitno je naglasiti da će se ovaj sud prvenstveno baviti osnovanošću žalbenih navoda kojima se ukazuje na to da je prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane presude u odnosu na optuženog E.M. počinio povredu Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a iz razloga koji slijede u nastavku obrazloženja ove presude.

S tim u vezi, prvostepeni sud je pobijanom presudom optuženog E.M. oglasio krivim zbog krivičnog djela - Povreda slobode odlučivanja birača - iz člana 192. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nalazeći da su se u radnjama optuženog iz tačke I izreke presude ostvarila sva zakonska obilježja navedenog krivičnog djela.

Međutim, ovaj sud nalazi da djelo koje se optuženom E.M. optužnicom stavlja na teret i za koje je tačkom I izreke pobijane presude oglašen krivim, u činjeničnom opisu ne sadrži sva zakonska obilježja krivičnog djela - Povreda slobode odlučivanja birača - iz člana 192. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog čega se sa pravom žalbom branioca optuženog E.M. ukazuje da je prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane presude u odnosu na njega počinio povredu Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta

Bosne i Hercegovine, kada je pravno ocijenio da djelo optuženog predstavlja navedeno krivično djelo.

Kada je riječ o krivičnom djelu - Povreda slobode odlučivanja birača - iz člana 192. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da „Ko silom, ozbiljnom prijetnjom, prinudom, podmićivanjem ili korištenjem njegovog teškog imovinskog stanja ili na drugi protivpravan način utiče na birača u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine da na izborima za institucije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine ili prilikom glasanja o opozivu ili na referendumu, glasa za ili protiv pojedine liste, pojedinog kandidata, ili da glasa za ili protiv opoziva, za ili protiv prijedloga o kojem se odlučuje referendumom, ili da uopće ne glasa, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine“.

U činjeničnom opisu predmetnog krivičnog djela u optužnici nisu navedene činjenice i okolnosti koje čine obilježja tog krivičnog djela, kao i one od kojih zavisi primjena određene odredbe Krivičnog zakona kako je to propisano odredbom člana 285. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Činjenični opis djela u optužnici ne sadrži činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi da je optuženi E.M. bio svjestan da opisanim radnjama, tj. podmićivanjem, utiče na slobodu opredjeljenja birača na izborima i da je na taj način htio postizanje određene posljedice, odnosno da je u tom smislu njegov umišljaj subjektivno bio usmjeren na glasanje s namjerom da kandidatu A.D. prikupi glasove na lokalnim izborima u Bosni i Hercegovini zakazanim za dan 15.11.2020. godine, na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Kako činjenični opis ovog krivičnog djela u optužnici, ne sadrži činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi psihički odnos optuženog E.M. prema tom djelu (direktni umišljaj sa svim njegovim komponentama), on ne sadrži sva zakonska obilježja bića krivičnog djela - Povreda slobode odlučivanja birača - iz člana 192. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Ovo krivično djelo može se izvršiti samo da direktnim umišljajem, tako da krivica učinioca postoji samo ako je bio svjestan da svojim radnjama, u konkretnom slučaju podmićivanjem kao jednom od alternativno propisanih radnji, utiče na slobodu opredjeljenja birača na izborima i ako je htio postizanje određene posljedice njegovim učinjenjem, u konkretnom slučaju glasanje za pojedinog kandidata, odnosno, da je njegov umišljaj u tom smislu subjektivno bio usmjeren na glasanje s namjerom da pojedinom kandidatu prikupi glasove. Navedeno čini subjektivnu stranu krivičnog djela što je, pored objektivnih obilježja koja se ogledaju u radnji izvršenja i posljedici, uslov za njegovo postojanje, pa u činjeničnoj osnovici izreke presude u smislu odredbe člana 285. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, trebaju biti sadržane činjenice i okolnosti koje se odnose na subjektivnu stranu postupanja učinioca djela (iz kojih jasno i nedvosmisleno proizilazi direktni umišljaj sa svim njegovim komponentama).

Stoga, ovaj sud je na osnovu odredbe člana 284. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženog E.M. oslobodio od optužbe za krivično djelo - Povreda slobode odlučivanja birača - iz člana 192. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer djelo za koje je optužen, onako kako je opisano u optužnici ne predstavlja krivično djelo.

Kako u činjeničnoj strukturi djela iz tačke I izreke pobijane presude nema opisa subjektivne strane postupanja optuženog E.M. (potpunog opisa direktnog umišljaja sa svim njegovim komponentama), to je prvostepeni sud pogrešno pravno ocijenio da djelo optuženog, onako kako je opisano u optužnici, predstavlja krivično djelo - Povreda slobode odlučivanja birača - iz člana 192. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a što je za posljedicu imalo povredu Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Budući da je optuženi E.M. oslobođen od optužbe, odlučeno je da i u odnosu na njega (kao i u odnosu na optuženog E.Š.), troškovi krivičnog postupka, u skladu sa odredbom člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, padaju na teret budžetskih sredstava.

U skladu sa svim naprijed navedenim činjenicama i okolnostima, ovaj sud je utvrdio da je žalba tužioca neosnovana, pa je istu odbio, a da je žalba branioca optuženog E.M. osnovana i istu uvažio, te preinačio prvostepenu presudu na osnovu člana 314. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako što je optuženog E.M., na osnovu člana 284. stav 1. tačka a) istog Zakona, oslobodio od optužbe za navedeno krivično djelo.

ZAPISNIČAR

Ljiljana Lukić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Srđan Nedić